

- 1) інтенсивністю виснаження (виробнича програма);
- 2) особливостями виробничих технологій (рівень засмічення та втрат рудної сировини, можливості збагачувати бідні руди та освоювати запаси руд в більш складних гірничо-геологічних умовах);
- 3) рівнем використання акумульованих техногенних ресурсів комбінату;
- 4) рівнем залучення нових площ земельних ресурсів під розробку родовища корисних копалин;
- 5) технологічною та економічною доцільністю переходу до нових, більш глибоких горизонтів (підземний спосіб видобутку рудної сировини).

ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ СТВОРЕННЯ ЛОГІСТИЧНИХ СИСТЕМ НА ВІТЧИЗНЯНИХ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Сьоміна С.С.

Державний ВНЗ «Національний гірничий університет»

Останнім часом все більше українських компаній застосовує системний підхід до управління бізнес-процесами і приділяє пильну увагу побудові інтегрованої логістичної системи. Це пов'язано із становленням структури багатьох товарних ринків та посиленням конкурентної боротьби. Впровадження інтегрованої системи логістики в сучасних умовах є важливим чинником забезпечення конкурентоспроможності і дає відчутний економічний ефект.

До критеріїв логістичного управління машинобудівними підприємствами належать:

1. Мінімум загальних логістичних витрат.
2. Максимум прибутку від виконання всіх логістичних дій.
3. Мінімальне відхилення в термінах виконання логістичних циклів.
4. Максимальна якість споживчого сервісу.

В теперішній час існує ряд проблем впровадження логістичних принципів виробничої діяльності на вітчизняних підприємствах машинобудування. Серед них головними і принциповими є наступні:

- серйозний моральний і фізичний знос виробничого обладнання;
- недостатній рівень розвитку складського господарства;
- недосконала транспортна інфраструктура, що не відповідає сучасним вимогам та характеризується зношеністю парку транспортних засобів;
- недопрацьована методологічна база впровадження логістики у виробничий процес машинобудування;
- відсутність виваженої державної політики в галузі правового та податкового регулювання діяльності підприємств.

У результаті впливу перелічених вище факторів на підприємствах знижуються обсяги виробництва, погіршується якість сировини і матеріалів внаслідок застарілих технологій їх виробництва, робота постачальників характеризується неритмічністю і нерегулярністю.

Крім того, відсутність кваліфікованих фахівців у сфері логістики перешкоджає активному і ефективному впровадженню її принципів у виробничо-господарську діяльність підприємств. Тому доцільно використовувати досвід іноземних фірм, формуючи більш чіткі і стабільні «правила гри», адекватну і функціональну виробничу логістичну систему, створюючи стійкі зв'язки з постачальниками на умовах партнерських відносин, забезпечуючи відповідність між обсягами сировини і матеріалів, що постачаються, та існуючої потребою в них.

Продукція, що випускається вітчизняними машинобудівними підприємствами, не відрізняється високим рівнем конкурентоспроможності у порівнянні з її аналогами на світовому ринку. Основними передумовами створення такої несприятливої ситуації є неефективні методи управління підприємством, нераціональне використання існуючих резервів, низький рівень інноваційної активності, а також знос основних виробничих фондів і недостатнє завантаження виробничих потужностей. Для машинобудування основоположним чинником формування конкурентоспроможності в даний час виступає інноваційна діяльність, пов'язана із створенням новітніх зразків техніки, сучасних технологій та їх впровадженням у виробничий процес. Формування логістичної системи на підприємстві, в свою чергу, забезпечить своєчасний випуск продукції, що користується попитом на ринку, в необхідних обсягах і необхідної якості.

Отже, мета логістики не обмежується лише скороченням загальних витрат і максимізацією прибутку підприємства, концепція конкурентоспроможності полягає у володінні перевагою над конкурентами за рахунок пропозиції додаткових послуг (гарантійне та післягарантійне обслуговування) і підвищення їх якості. Необхідність пошуку нових джерел домінування фірми і її продукції на ринку призводить до оптимізації не тільки окремих компонентів, а виробничого процесу в цілому, що характеризується ефективним використанням всього ресурсного потенціалу.

Кожна логістична система розробляється для вирішення конкретних завдань шляхом внесення певних доповнень або змін. В результаті виникають нові або видозмінені системи, які на певному проміжку часу відповідають вимогам, що висуваються [1]. Існує кілька логістичних систем, які знайшли широке застосування у всьому світі, до них належать:

1. MRP (Material Requirements Planning) – планування матеріальних потреб.

2. MRPII (Manufacturing Resource Planning) – планування виробничих ресурсів.

3. ERP (Enterprise Resource Planning) – планування ресурсів підприємства.

4. ERP II (нова редакція системи ERP, що включає в себе: ERP, CRM (Customer Relationships Management) – управління відносинами з клієнтами та SCM (Supply Chain Management) – управління ланцюгом поставок.

5. JIT (Just-in-time), «Точно у термін» – це система організації постачання, яка ґрунтується на синхронізації процесів доставки матеріальних ресурсів у

необхідній кількості й на той момент, коли ланки логістичної системи їх потребують.

6. Lean production («струнке/худе» виробництво) – концепція менеджменту, заснована на неухильному прагненні до усунення всіх видів втрат.

7. Kanban – найбільш поширений різновид системи «точно у термін», що забезпечує організацію безперервного матеріального потоку за відсутності запасів.

Основною метою машинобудівного підприємства є виробництво продукції високої якості з оптимальним рівнем собівартості. При цьому йому необхідно досягти скорочення термінів розробки і випуску продукції, знизити загальний рівень витрат на її виготовлення, максимально задовольнити потреби споживача.

Як показує практика, вузькими місцями для підприємств машинобудівного комплексу України за ступенем їх важливості є:

1. Розробка нових видів продукції.
2. Управління запасами.
3. Обслуговування обладнання.
4. Якість продукції.
5. Взаємовідносини із постачальниками.
6. Мотивація і дисципліна персоналу.

Логістика дає можливість підприємству забезпечити свої конкурентні переваги, обравши конкретну групу споживачів на ринку, забезпечуючи їх необхідним обсягом продукції.

Ефективність логістичної діяльності на машинобудівному підприємстві оцінюється як співвідношення додаткового доходу від здійснення логістичної діяльності, який може бути отриманий за рахунок скорочення витрат або підвищення рівня обслуговування споживачів, та логістичних витрат у сферах постачання, виробництва, збуту, складування, транспортування та сервісу.

Таким чином, підвищення конкурентоспроможності підприємства за рахунок впровадження логістичних принципів функціонування є безперервним і адаптивним процесом. Головна ідея логістики полягає в тому, щоб всі стадії діяльності: забезпечення матеріальними ресурсами і сировиною, виробництво, транспортування і збут розглядалися в якості безперервного єдиного процесу просування і зміни властивостей предмета праці в супроводі потоку пов'язаної з ним інформації.

Незважаючи на існуючі складності і цілий ряд обмежень економічного характеру, вітчизняним машинобудівним підприємствам варто переймати успішний досвід зарубіжних фірм із впровадження сучасних логістичних систем, адже основою підвищення ефективності їх діяльності є, перш за все, інноваційне та технологічне вдосконалення виробничого комплексу.

Організація ефективної логістичної системи є одним із суттєвих напрямів в конкурентній боротьбі, що дозволяє максимально наблизити продукцію підприємства до споживача за рахунок надання йому можливості отримання

потрібного товару необхідної якості в потрібному місці, в потрібний час, в потрібній кількості і з мінімальними витратами.

Література:

1. Рогожкина Н.В. Использование логистических систем на промышленных предприятиях [Электронный ресурс] / Н.В. Рогожкина. – Режим доступа: <http://www.m-economy.ru/art.php?nArtId=2040>.

ПРОБЛЕМА ПРИЙНЯТТЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РІШЕНЬ В УМОВАХ РИЗИКУ

Татара А.С.

Державний ВНЗ «Національний гірничий університет»

В сучасних умовах господарювання пріоритетним завданням для України є розвиток інвестиційної діяльності, спрямований на створення привабливого інвестиційного середовища, та суттєвого нарощування обсягів інвестицій. Необхідність захисту економічної безпеки інвесторів фондового ринку в Україні вимагає створення такого фінансового інституту, як Фонд гарантування інвестицій на фондовому ринку [1]. Фінансово-господарська діяльність будь-якого підприємства в умовах ринкової економіки характеризується певним рівнем невизначеності, а отже, і певним рівнем ризику.

Хоча проблема найбільш раціонального вибору мала місце завжди, та за останні роки вона стала гострішою. Це пов'язано з більш інтенсивною зміною факторів навколишнього середовища і скороченням часу прийняття рішень, великим числом альтернативних варіантів вибору, результати здійснення яких важко спрогнозувати, скороченням часу, протягом якого прийняте рішення залишається правильним.

Крім того, причиною також є підвищення складності прийняття рішень, їх залежності від попередніх і наступних рішень, причин їх прийняття і наслідків. Що ж стосується прийняття інвестиційних рішень, необхідність визначення методів оцінки ризику зумовлюється сучасним станом економіки України, рівнем інфляції та невизначеністю багатьох факторів, що можуть вплинути на рішення інвесторів.

На сьогодні існують фундаментальні розробки з питань інвестування економіки в умовах невизначеності та ризику. Це зумовлено тим, що інвестиції зачіпають найглибші основи господарської діяльності, визначаючи процес економічного зростання в цілому. Вагомий внесок у вивчення цієї проблеми зробили такі видатні вітчизняні вчені як Ахламов А.Г., Бланк І.А., Гойко А.Ф., Губський Б.В., Козаченко А.В., Майорова Т.В., Нейкова Л.І., Пересада А.А., Поддєрьогін Г.М., Черваньов Д.М., Череп А.В. та іноземних Балабанов В.С., Берне В., Бірман ГЛ., Кейнс Дж.М., Ковальов В.В., Ліпсіц І.В., Марковіц Г., Массе П., Міллер М., Модільяні Ф., Хавранек П.М., Шарп В. та інші.

У цій роботі розглянуті дослідження методів оцінки ризику в умовах невизначеності та інфляції при прийнятті інвестиційних проектів.